

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 149.

V Ljubljani, v ponedeljek 5. julija 1886.

Letnik XIV.

Ciril-Methodovo društvo.

Mnogo smo že rekli v prejšnjih dveh člankih o potrebi šolskega društva na podlagi krščanski sploh; potem pa o novoosnovanem katoliškem šolskem društvu v Avstriji posebej. Naj rečemo še prav kratko besedo o našem Ciril-Methodovem društvu za Slovenske dežele.

Naše Ciril-Methodovo društvo bilo je po izgledu českých šolských družstev ustanovljeno nasproti nemškemu „Schulverein“, kterege namen je protinaroden in proti-avstrijsk in prizadevanje po Avstrijskem in zlasti po Slovenskem je dovolj znano našim čitateljem, da zadustuje na to le opomniti. Zarad verne vmemarnosti, katero povsod seje, osnovalo se je katoliško šolsko društvo na Dunaji za spodnjo avstrijsko deželo. Zarad zopernarodnega postopanja osnovali so najprej Čehi mnogo českých šolských družstev, ki so tam moč postali, s katero „Školsko matico“ se bode moralo računati. Pri nas marsikdo od začetka ni mislil, da bode tega treba, a brezobzirni Nemeec nas je kmalo prisilil na to misliti.

Preteklo leto se je osnoval glavni odbor, sestavljen „Pravila za družbo sv. Cirila in Metoda“, ki so bila z odlokom vis. ministerstva notranjih zadev dne 9. aprila 1885 potrjena. Zadele so se potem snovati po večih krajih posamezne podružnice, katerih je že lepo število v kratkem času ustanovljenih in potrjenih (malo več kakor v poluleta). Ravno danes pri prvem obnem zboru je bilo zastopanih, če se ne motimo, 25 podružnic. Naj raste Ciril-Methodovo šolsko društvo primeroma še nekaj let tako uspešno, potem se bode moralo tudi s slovenskim šolskim društvom računati in ne bode se dalo ga več prezirati!

Bode li to društvo kedaj doseglo svoj prvi namen. Bode li postalo trden zid na slovenskih mejah proti krutemu ponemčevanju in iznenarodenju Slovencev in njih dežel? Kdo vé? Določno na to danes ne moremo odgovoriti, a trdno nado pa gojimo v vreu, da se bode to zgodilo. „In magnis et voluisse, sat.“

Prvo delo ho pač moralo biti podpiranje, ozi-

roma osnovanje in naprava slovenskih ljudskih šol po krajih, kateri so najizpostavljeni premoči narodnih nasprotnikov, na mejah proti Lahom in Nemcem, pri tovarnah i. t. d. S tem ne bodi nikakor rečeno, da hočemo biti nasprotniki drugojezičnim sosedom; gotovo ne, ampak želimo le, da bi tudi pri Nemcih in Lahih saj že enkrat preobladala misel: „Vsakemu svoje“ — mi pustimo drugim njih pravice, tirjamo pa tudi svoje. Če bo vladala med narodnostimi pravica, bode vladal tudi mir. Zraven tega ima pa Ciril-Methodovo društvo še drugi večji namen. „Namen družbe, tako se glasi prvi stavek § 3. pravil, namen družbe je, vsestransko podpirati in pospeševati slovenko šolstvo na katoliško-narodni podlagi.“

Smo narodno podlago pred povdarjali, povdarjamo sedaj zlasti krščansko-katoliško podlago. Ker je bilo že v kratkem več o tem rečenega, ter je reč tako jasna, da resnico vsaki lahko vidi in spozna, če je le dobre, poštene volje, ponavljamo le nekatere stavke. Katoliški značaj pri slovenskih šolah ni le potreben za družbinsko življenje tu na zemlji in večno unkray groba, kakor Nemcem, Lahom in vsem sploh, ampak mi Slovenci tudi svoje narodnosti ne bomo rešili, kakor le na podlagi katoliško-cerkveni.

Pa — naj to ne ostane le na papirji, ampak prešiniti mora naše dejanje in nehanje. Zatoraj naj bi že tudi olikani popustili tisti brezverni liberalizem, s katerim se naši prijatelji (!) Nemci in Lahoni ponašajo. Odločno si upamo zatrdati: Kadar bodo Slovenci katoliško vero zgubili, bodo še poprej — že na pol pota te zgube — zgubili svojo narodnost.

Naše slovensko šolsko-Ciril-Methodovo društvo naj ne postane le svetno-narodno-politično društvo, ampak bodi Slovencev to, kar sta bila sv. Ciril in Metod Slovanom, potem smemo se nadejati blagoslova božjega za naše delovanje in resničnega prospeha. Bog!

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. julija.

Notranje dežele.

Naučni minister Gautsch se je toraj na popotovanje podal. Najprvo je obrnil svoje korake na Česko, ker so ravno ondi po nekterih mestih krivice jako velike, ki se na narodno-šolskem polji Slovanom godé. Budějoviški nemški mestni zastop je vedno pripravljen za vsakih 40 nemških otrok lastno palačo za poduk pozidati, za česko mladino pa nima niti denarja, niti prostora. In vendar Čehi nič družega ne zahtevajo, kakor pravičnost in ravnopravnost za svojo narodnost; obeh teh dveh so zastopj pričakovali od poprejšnjega ministra Konrada in se prav zarad tega tudi niso nič jokali, kedar se je Konrad v naučnem ministerstvu poslovil. Naj bi bil le s Konradom vred tudi poprejšnji duh iz naučnega ministerstva zginil, kar pa še pričakujemo. Res je, da je z Gautschem prišlo nekaj drugačnega, nekaj svežega zraka tjekaj v naučno ministerstvo, toda še ne zadosti. Gautsch je v tem oziru že nekaj predrugečil in nove sekejske načelnike nastaviť bo moral še, če bo hotel vsem narodnostim dati, kar jim gré. Nadjamo se, da bo mož to storil in se je zato na popotovanje podal, da se na lastne oči prepriča, kje Slované boli. Odločne in dobre volje ima zadosti, to se mu ne smé odrekati, kajti na Tirolih se je na šolskem polji že marsikaj katoličanstva korist presukalo, odkar je Gautsch minister. Naj bi se dalo tudi Slovanom, kar jim gré po pravici, da kraljuje pravičnost — fundamentum regnorum. Opomniti je, da so tirolski katoliki Nemci.

Nemški klub je sedaj našteva, kaj bo vse storil, kedar zopet moze iz njegovega tabora na krmilo pridejo. V Graški „tetki“ našli so primerno gnjezdo, kjer so dotično jajce zanesli. „Grazer Tagespost“ piše: „Kedar bodo enkrat dnevi Taaffejevemu ministerstvu sošteti postali in bodo novi moze na mesto sedanjih v kabinet vstopili, tedaj se tudi nemški klub ne bo nič več vpiral vladí, ktera ne bo Nemecev več zatirala, ampak jih bo podpirala pri razširjanji nemške vzgoje in nemške organizacije države. Vedno pa se bo po robu stavil vladí, ktera v nemški suknji nemštvu škodo dela, ker nemški narodni razvoj ovira in zavlačuje, napore zamotava in nemško čutje vničuje. Zato se nemški klub prav nič ne bo vstavljaj, kedar bi se danes ali jutri nova vlada snovati jela, ktera bi zanj kaj razuma imela. Pač pa bi se ji takoj uprl, kakor hitro bi zapazil nevarnost, da bi najblažneje čute

LISTEK.

Trpljenje katoliške cerkve na Ruskem.

(Dalje.)

Siestřencevic je bil vreden pomagač cesarici Katarini. Za katekizem je priporočal knjigo, katero je sveta stolica zarad nje krivovere zdavno prepovedala, cerkveno pravo pa se ima učiti prikrateno in prenarejeno tako, kakor bode priznala to cesarica na korist katoliški cerkvi v nji državi. V letih 1794—1796 je bilo po Tolstoji v pravoslavno cerkev nazaj pripravljenih 1,572.067 katolikov, in ko bi bila Katarina živela še nekaj let, tako končuje ruski minister svoje bukve, ne bilo bi več unije. Ne pravičnost, ne dolžnost vladarice do nje dežele ji ni dopuščala, da bi bila še pustila polovičarsko cerkev, katero mora prej ali slej razpustiti. L. 1796 je umrla Katarina. Od 5000 katolikov zedinjenih župnij v škofijah Kievski, Luzki, Kamienicki in Vladomirski jih je bilo komaj 1000. Med vso njeno

vlado je cesarica, ki se je rada ponašala s najlepšimi govoricami o humaniteti in človeški ljubezni, prisilila v rusko razkolniško cerkev z nečloveško neusmiljenostjo in ostudnim verolomstvom več nego 7 milijonov unitov. Tolstoj je imel prav, ko bi bila živela še nektera leta, že takrat bi bili žalovali nad poginom unitske cerkve.

4. V ljubezni združen.

Pod nadslednikoma Katarine, Pavlom I. in Aleksandrom I., videti je bilo, kakor da bi bilo prenehalo razdejanje. Da, še nekaj zedinjenih škofij so zopet ustanovili. Vendar so naredbe Katarinine dalje vplivale, in ob smrti Aleksandra I. je imela Rusija le še 1,398.478 unitov. Njegovemu nasledniku Nikolaju I. je bilo to število še neizmerno veliko in sklenil je unijo vničiti: „Trojno edinstvo versko, politično in narodno, ima se speljati, kakor je bil načrt Katarine II. in 24 narodov njegove države ima se združiti v živo celoto.“ Zmirom je mislil car, da je katoliška cerkev največi zadržek njegove neomejene vladarske oblasti, po vsaki ceni mora toraj ta pasti. Tudi Judeža ni bilo treba dolgo iskati, Katarina je našla Siestřenceviča

in Nikolaj je našel voljno orodje v nekem Siemaskom. Ta človek je bil l. 1827 predsednik (asesor) katoliškega državnega zbora v Sankt-Petersburgu in je predložil cesarju načrt, kako se ima pogaziti katoliška cerkev. Skrivali so to do l. 1872, dokler ni bilo v Sankt-Petersburgu tiskano: cesarica Katarina, tako se bere v uvodu, je naravnost rekla, da hoče unijo vničiti. Ko je bilo premoženje ugrabljeno in obsedni stan sklican, nastalo je mnogo razkolniških cerkvá. Vendar okoli l. 1800 je nehala to spreobračanje. V to je pripomogla latinska duhovščina, vzgoja i. dr. Temu nasproti se priporoča osnovati grški vladni kolegij. Število škofij se mora zmanjšati, preobračanje v katoliško cerkev se mora oestro kaznovati. Zedinjeni basiljanski menihi se imajo podvreči razkolniškim oblastnijam. Poglavitna stvar pa je in ostane, kupiti ljudi, sposobnih oseb. Tako bi se lahko reklo, škofu v X, ki sedaj dobiva 1000 rubljev, da lahko dobiva 2000 do 3000 rubljev, ako sprejme vladine načrte. Škofom, ki se ne dajo tako pridobiti, pridejati moramo zanesljivih pomožnih škofov (koadjutorjev). Poslednjič morajo duhovni pri stolnih cerkvah zamenjati grške križe z

Domače novice.

(Pobožnost k Srcu Jezusovemu) se tudi letos v nunski cerkvi obhaja tako, da ima vsaki dan ob šestih zvečer v osmini iz Jezusovega reda P. Mayr v nemškem jeziku premišljevanje in nato so litanije z blagoslovoma ter vmes s pristojnim petjem. Stvar se obravnava popolnoma primerno in v lepi, olikani besedi.

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v torek 6. dan julija 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Naznanilo prvosedstva. 2. Dopis „Maticе Slovenske“ pozivajoč, da mestni odbor pošlje tri zastopnike v odbor za prepeljavo Kopitarjevih kosti z Dunaja v Ljubljano. 3. Odsekovo poročilo o stanju obravnava z občino Spodnje-Siške gledé podturnske graščine. 4. Poročilo odseka za olupšavo mesta o gostilničarja Ederja prošnji za vpeljavo plinove svečave v švicarijo pod Tivoli. — Tajna seja.

(Divjaki) po Afriki in Ameriki tudi ne morejo hujega nepokoja vganjati, kakor ga v Ljubljani ponočnjaki delajo. Zlasti po Starem trgu, okoli sv. Jakoba in sv. Florijana ter po Gradišči je tako vpitje in razgrajanje, kakor bi bil sodni dan. Več mestjanov, ki davek plačujejo, vpraša, čemu ima Ljubljana ponoči redarje v službi? In pa, če je res ponočnjakom razgrajanje dovoljeno, ki mirne ljudi iz spanja budi?

(Trubarjev večer), ki ga je v soboto zvečer pisateljsko podporno društvo priredilo, je bil prav mnogobrojno obiskan. Steklena dverana v čitalnici je bila polna. Otvoril ga je predsednik društva, g. dr. Vošnjak s primernim nagovorom, v katerem je razložil pomen slavnostnega večera. Odločno je povdarjal, da nocojšnja slavnost ne velja Trubarju duhovnu in poznejemu protestantu, temveč Trubarju pisatelju in vtemeljitelju novoslovenske literature. Za njim je gosp. prof. Levec v gladkotekoči besedi slikal Trubarjevo življenje in literarno delovanje. Tudi g. prof. Levec se je vestno držal Trubarja kot pisatelja, ter sta tako oba gospoda govornika slavnostnemu večeru vtisnila pečat strogo literarnega pomena. Tudi narodno ženstvo je bilo jako dostojno zastopano ter ste se posebno obe gospe Svetkovi odlikovali in sicer, soproga g. Janeza Svetka, železničnega uradnika po navdušenem govoru, v katerem je razkladala dolžnosti, ktere mora dobra slovenska žena in mati do svojega naroda imeti; soproga g. Antona Svetka, finančnega uradnika, očarala je pa vse navzoče z milim domačim petjem, v katerem je ta gospa posebno izvežbana. Za veselo petje skrbel je poleg že omenjene gospe tudi odsek čitalniških pevcev. Večer je bil sploh jako prijazen in kratkočasen.

(Pevski koncert) sinoči zvečer v Ljubljanski čitalnici je bil kljub neugodnemu vremenu skoraj napolnjen. Več nego 300 ljudi je prišlo nanj in se je tudi blagajnica prav povoljno obnesla. Posebno krasno je bilo petje in kaj bi ne bilo, saj so sami mojstri, ki so se ga vdeležili. Gosp. Meden je neki tako navdušil poslušalce, da so ga po odpetem kvartetu najbližnji štirje dvignili na rame in po vrtu nosili. Tudi godba je lepo svirala, toda kaj pomaga, ker se celi večer ni nič odločno slovanskih skladb slišalo. Kakor čujemo, je menda polkovnik prepovedal godbi slovanske gosti, ker se je boji izgredov. Naj se le nikari ne boji, čitalnica se zaradi tega ne bo podrla, če se bode smela ondi zopet slovanska himna slišati in Ljubljanski Grad tudi ne bo na kupe letel.

(Današnji letni somenj) je bil izredno dober, da mnogo boljši, kakor marsikteri njegovih prednikov. Govedi se je veliko prigralo in se je po srednji ceni še dosti dobro prodajala. Konj je bilo pa toliko, da jih Ljubljana ni še kmalo tolikanj skupaj videla. Ves prostor za nje odločen je bil do poslednjega kotiča napolnjen. Tudi tujih kupcev se je mnogo pripeljalo.

(Skrb za zdravje) napotila je tudi mestni magistrat, da je izdal danes razglas do vsih hišnih posestnikov, da morajo najkasneje do 18. t. m. vse jame po Ljubljani izprazniti, kamor se odpadki stekajo, sicer jih bode magistrat sam sprazniti dal. Kidanje in izvaževanje gnoja se ne sme poprej pričeti, kakor še le ob 10. uri zvečer.

(Grünovo svečanost) bodo dolgo pomnili nekteri v Ljubljani, kajti pri oknih dobro zamreženih bodo gledali v beli dan. Obsojenih je bilo 22 oseb na 14 dni, 6 na 8 dni in 6 na 1 dan zapora, 1 oseba

na 20 gold. globe; 4 zaprti so bili oproščeni. Ene osebe ni bilo nikjer najti. Po disciplinarni poti je bilo kaznovanih 7 gimnazijcev s zatvorom, 51 jih je dobilo ukor in slab red v zadržanji, 8 je bilo posvarjenih. Zoper nektere osebe preiskava še ni končana.

(Slovenska dramatična šola) ima se otvoriti začetkom meseca avgusta t. l. Odbor opozarja tedaj še enkrat vse prijatelje slovenske Talije in gledališke umetnosti, da se blagovolé oglasiti do 15. t. m. za vstop v dramatično šolo. Oglase pismene sprejema odbor društva, ustmene pa društveni tajnik v dramatični sobi v čitalničnem poslopju od 11. do 2. ure, izvzemši nedelje in praznike. Stvar je prevažna, da bi trebala še posebnih priporočb, ter je odbor prepričan, da priraste lepemu številu naših vrlih nadarjenih diletantov še večja množica novih moči, ki se smejo predavatelju v dramatični šoli, gosp. Ign. Borštniku, pri umetniški omiki in vsposobi za oder slovenski s prepričanjem zaupati, da vseh ne izostane. Dokler nemštvo razpenja 28krat v meseci v deželnem gledališči svoja krila preko slovenskih desek, do tija je pač težko trditi, da ima Ljubljana popolnem slovensko lice. Gospodje veljaki pa naj blagovolé konečno tudi na dramatično društvo obrniti svoje oči, ter mu vsaj površno ugledati runjavi pot. Prej podpora — potem vspeh. To je logika. Nikdar naopak.

(Pred porotniki) obsojena je bila dne 2. julija delavka Marija Osel zaradi hudodelstva detomora na 4 leta hude ječe. To je tisto hudodelstvo, o katerem smo sporočali prvi teden po veliki noči, da so v Gradišči št. 12 pod streho na veliko soboto mrtvega otroka našli. Nečloveška mati je ponoči od 19. na 20. dan tistega meseca otroka dobila in ga zadavila.

(Č. g. Martin Barlič) je hiralnico zapustil ter se podal v Velesovo, kjer mu boče, kakor upa, zrak in obnebe bolj ugajalo.

(Orel napadnik.) Velikanski orel je napadel večeraj na Polji (Puli) pri Vrabčah domu vračajoča se pastirja. Eden teh je nesel nekaj korakov naprej butaro drv; drugi pa je gnal čedo nekoliko oddaljen za njim. Kar se mahoma z višav spusti velikanski orel na prvega dečka, ki je butaro nesel, ter mu proti z ostrimi kremplji. Deček v velikem strahu kriči na vse grlo tovarišu za pomoč, ki mu tudi prihití pomagat. Ali zdaj pa se zračni ropar proti drugemu zapodí in prične se ljuti boj, ktereга nasledek je bil, da sta pogumna dečka velikana z gorjačami na tla pobila. Neki piskrovezec ga je od tam prinesel, a mizar L. Andlovec pa ga je tu v Vipavi kupil za 1 gld. Mrcina meri z razprostrtimi peruti 2:36 ctm.

(Nova zaloga slovenskih molitvenih knjig.) Pod tem naslovom izšle so v Inomostu (Innsbruck-u) zadnji čas pri firmi Inacij Knittel slovenske knjige, ktere pa so se sestavile na slovenskih tleh. Kar se tiče vsebine teh molitvenih knjig, so po dvoje enakega zadržaja, le da imajo drug naslov in sicer znane knjige na Slovenskem, založene po naših tukajšnjih založnikih molitvenih knjig. Pri novem založniku v Inomostu, ni ne pri eñi vsih knjig imenovan pisatelj, akoravno se v naznanilih tega založnika trdi, da, bolje rečeno baba, da so spisatelji teh molitvenih knjig najboljši in odlični duhovni pisatelji na Slovenskem. Zakaj pa se ne objavijo njihova slavna imena, kar bi znalo podjetju le koristiti? Toraj na dan z njimi, a nij jih, kajti slovenski duhovniki pisatelji se ne obračajo v Inomost, kedar imajo rokopise slovenskih molitvenikov za zalogo pripravljene.

(Z naglo smrtjo) umrl je v soboto v poštnem vlaku med Borovnico in Ljubljano nek mladeneč, ki se je iz Trsta semkaj peljal. Mislili so, da je umrl za kolero. Sekcija pa je dokazala, da so se mu le čreva vnela in je zaradi tega umrl. Poprej že 14 dni je imel v Trstu z zdravniki opraviti.

(Razpisana) je služba kancelista v Mariboru na desnem bregu Drave do 2. avgusta. Prošnje c. kr. predsedništvu okrožne sodnije v Celji.

(Za kolero) so na Reki že zopet trije ljudje umrli, in to pomorski delavec, neki krojač in neki mizar.

(Tržaški naglič) je imel v petek v Ljubljano dospel dve uri zamude. Vzrok tej zamudi je bila velikanska skala, ki se je blizo Bakeka vtrgala in na tir zavalila. Naglič je v Postojni tako dolgo čakal, da se je zapreka odpravila.

Razne reči.

— Beatifikacija škofa Tschiedererja, ki je umrl kot knezoškof Tridentinski l. 1860, se bode kmalo zgodila, kakor je upati. Vatikanski listi sporočajo namreč, da je kongregacija sv. obredov v seji 15. jun. uslišala prošnjo generalnega prokuratorja kongregacije Don Mihaela Bianchi in Bartolini, naj se namreč prične preiskava ali proces, da se „servus Dei“, (služabnik božji) Jan. Nep. Tschiederer, razgasi in prišteje „zveličanim“, „beatus“. In to odločbo kongregacije sv. obredov so sv. Oče popolno potrdili. „Oservatore“, prinašajoč to vest, pristavlja: „Nadjamo se, da bo donesel ta proces Avstrijskim katoličanom veliko tolažbe in veselja“.

— Povrnili se je v sv. cerkev odpadnik Savarese, ustanovitelj „italijansko-katoliške“ cerkve, ki je hotla biti na Laškem to, kar staro-katoliška na Nemškem. Dasi ta mož ni opravljal nikdar kake visoke službe ne v Rimu in ne v Neapolji, kjer je živel nekako od l. 1860 sèm, so vendar sovražniki katoliške cerkve silno kričali za časa njegovega odpada pred tremi leti, češ prelat je Rimu obrnil hrbet. Kaj ga je bilo k temu nagnilo, ni znano. Nosil je tudi kot predstojnik vže spočetka male ločine duhovsko obleko in je častil, pravijo, vedno goreče Mater Božjo. Ko se mu je čreda razpršila, vrnil se je skesan v naročje sv. cerkve, katero jo bil toli sramotno izdal. Sedaj dela pokoro po ukazu sv. Očeta v samostanu Redemptoristov v Neapolji.

— Zlata roža, katero je poklonil letos papež Leo XIII. španjski kraljici Kristini, je po opisu „Osserv. Rom.“ ponatorno dobro zadet grm iz čistega zlata. Ta grm nosi 9 razvitih cvetov in 14 popkov med kacicami 10 peresi. Vrhni rožni cvet krije v sebi malo pušico, napolnjeno po stari navadi z balzomom in mošusom. S posebnim vrtelem dá se pušica odpreti in prijetni duh se razširja na okolu. Grm stoji v srebrni, prelepi posodi v renesančnem slogu. Držaja vitke posodice sta dve angeljski podobi, med kterima je na sprednji strani podoba sv. Kristine, pomočnice kraljične; na zadnji pa je čitati ta le napis: „Mariae Christinae — Alphonsi XIII. — Hispaniarum Regis Matri — Leo XIII. Pontifex Maximus — D. D. D. — Anno MCCCCLXXXVI“, ki se po naše glasi: Mariji Kristini, Alfonza XIII., Španjskega kralja, materi poklonil papež Leon XIII. l. 1886. V znožji posode je čitati v zvišenih črkah: „Leo Papa XIII.“ Cel grm s posodo vred je visok 80 cm. Omarica, v katero se spravlja to res kraljevsko darilo je iz vglajenega orehovega lesa ter okinčana z umetno izrezljanim ter polihromiranim grbom Nj. Svetosti. Izdelal je dragoceni ta umotvor papežev zlatar Antonio Trojani, ter ga zvršil v 13. dneh.

— Strašna nesreča na železnici pri Würzburgu na Bavarskem je bila v četrtek, 1. t. m. Trčila sta skupaj dva vlaka, na ovinku, ker ni bilo moč vstaviti vozov. Dosihtal se zná za 16 mrličev; število ranjencev še ni znano, ker jih leži mnogo po zasebnih hišah zaradi zdravljenja.

— V znanem dvoboji Drumont-Meyer v Parizu je bil poslednji obsojen zaradi poškodovanja na 200 frankov plače. Drumont je namreč pisal zoper žide, in Meyer ga je na dvoboj pozval in ranil.

— Dela kaznjencev. Pri ministerstvu poljedelstva in pravosodja se posvetujejo, ne bi li kazalo, kaznjence rabiti pri kulturnih delih na Krasu. Taka dela bi imelo osnovati in izpeljati poljedelsko ministerstvo, a pogoditi se s pravosodnim ministerstvom zaradi dneve kaznjencev. Za taka dela se bodo privzeli kaznjenci iz južnih pokrajin naše monarhije. Ravnateljstvom kaznilnic v Ljubljani, Gradiški in Kopru je ukazano, izdelati načrte in troškine predarke za premakljive barake, v kterih bodo stanovali jetniki, ktere bodo rabili za dela na Krasu.

Telegrami.

Dunaj, 4. julija. Presviti cesar odpotoval je sinoči v Ischl.

Dunaj, 4. julija. Dvorni svetnik grof Chorinsky v Ljubljani, imenovan je za pravega c. k. dvornega svetnika pri c. k. namestništvu v Gradcu.

Opova, 4. julija. C. kr. dvorni svetnik Graškega c. k. namestništva, grof Mervelt, imenovan je za c. k. deželnega predsednika v Šleziji.

Rim, 3. julija. V poslednjih 24. urah zbolelo je v Bridisi 11 ljudi za kolero, umrlo pa 5; V Oriji zbolelo 14, umrlo 2; V Francavilli 76 zbolelo, 23 umrlo; V San Vito 16 zbolelo, 8 umrlo. V Lacijan 79 zbolelo, 23 umrlo; V Benetkah 2 zbolela 1 umrl.

London, 3. julija. Do opoludne izvoljenih je bilo: 102 konservativca, 15 disidentov, 36 Gladstonejancev in 9 Parnellovcev.

Umrli so:

2. julija. Urša Makove, delavka, 18 let, Opekarska cesta št. 29, jetika. — Urša Žagar, mizarjeva žena, 47 let, Kolezijske ulice št. 3, srčni mrtvoud.

3. julija. Alojzij Erjavec, delavec, sin, 25 let, Rožne ulice št. 33, božjast.

V bolnišnici:

1. julija. Franc Anžek, dninar, 53 let, Pyaemie.

Tuji.

2. julija.

Pri **Matiču**: Baron F. Wallsee, z Dunaja. — Klein, Kreiner, Lautner, Ziman, Honoitz, Oreschnik, Brüll in Kerzabek, trgovci, z Dunaja. — Alb. pl. Bedö, min. svetnik, z družino, iz Budapešte. — Martin Terpolitz, iz Trbovelj. — Jožef Schuster, trgovec, iz Kočevja. — Alojz Šimec, c. k. uradnik, iz Trsta. — Ferd. Tassini, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Ana Mölich, zasebnica, iz Trsta. — V. Senglovich, zasebnik, iz Trsta. — Jvan pl. Mirkovics, zasebnik, iz Spljeta.

Pri **Stonu**: Egid. Pfeifer, z Dunaja. — Taussig, Teller, Grebner, Spitzer, Wekher in Brody, trgovci, z Dunaja. — B. Steinberger, trgovec, iz Budapešte. — Davori Janko, iz Belgrada. — L. Blan, trgovec, iz Kaniže. — Karoline Rojc, zasebnica, iz Sevnice. — Dr. E. Glantschnigg, odvetnik, iz Celja. Daniel Šufaj, c. k. okrajni sodnik, iz Velikih Lašič. — Franc Penca, posestnik, iz Mokronoga. — C. pl. Demetrio, zasebnik, z soprogo, iz Trsta. — Ana grofinja Gritti, zasebnica, z hčerjo, iz Trsta. — Jožef vitez Peichl, zasebnik, z družino, iz Reke. A. Kremšek, zasebnik, iz Reke. — P. Kattalinich, zasebnik, z hčerjo, iz Spljeta. — M. Dr. Brillant, c. k. kapitan, s soprogo, iz Pulja. — Karol Petruš, c. k. profesor, iz Pulja. — Jurij Hoek, iz Pulja. — Emil Baader, c. k. uradnik mornarice, iz Pulja. — Juri Strukel, župnik, iz Istrije.

Pri **Tavčarji**: Ferdo Konič, trgovec, z soprogo, iz Trsta. — Srečko Körösi, profesor, iz Reke. — A. Riegler, profesor, iz Reke. — Ad. Franc, c. k. dvorni svetnik, z soprogo, iz Zadra.

Pri **Bavarskem dvoru**: Daniel Wapenau, trgovec, z soprogo, iz Trsta. — Raimund Starberger, zasebnik, iz Defrakena. — Janez Moditz, posestnik, z Iga.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Tereig, kapitan, z materjo, iz Trsta. — Urban Mišli, zasebnik, iz Gradca. — Emil Kratopivitz, zasebnik, iz Bistrice. — J. Zadernik, učitelj, iz Konjice.

Pri **Avstrijskem caru**: J. H. Sumouš, zasebnik, z družino, iz Nemčije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		srakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. zjut.	741-82	+18.0	sl. vzh.	jasno	
3. 2. u. pop.	740-20	+23.8	sl. jvzh.	jasno	0-00
9. u. zveč.	740-65	+17.2	brezvetra	del. jasno	
7. u. zjut.	740-62	+16.0	brezvetra	megla	
4. 2. u. pop.	737-71	+26.8	sl. zap.	del. jasno	0-50
9. u. zveč.	737-92	+16.8	sl. szap.	"	dež

V soboto dopoldne jasno, popoldne se je pa pooblačilo. Zvečer se je zopet zjasnilo. Srednja temperatura 19-7° C., za 0-7° nad normalom. V nedeljo zjutraj megla, pozneje jasno; popoldne se je pooblačilo, zvečer dež, blisk in grom, pozneje zopet jasno. Srednja temperatura 19-9° C., za 1-0 nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

5. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 kr.
Srebrna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 85 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	117 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	102 " "
Akcije avstr.-ogerske banke	869 " "
Kreditne akcije	276 " 80 "
London	126 " 30 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	10 " "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	62 " "

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

Von

August Dimitz.

10 Pfl. v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v zlatem obrezku vezana stane 1 gl. 50 kr.

Čislani gospod pisatelj podaja nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nič važnega prezirajočo, objektivno podobo povestnice naše ožje domovine, koja boče vsak domoljub gotovo kot dobro došlo in z veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr et Fed Bamberg
knjigotržnica
v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Cerkveno-knjževna novost!

V „Katoliški Tiskarni“ je ravno izšla knjiga:

ZBORNİK cerkvenih govorov

na slavo

SS. Cirilu in Metodu.

Zbral in na svetlo dal

ANTON ŽLOGAR,

kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani.

Z dovoljenjem v. č. knezoškofjstva Ljubljanskega.

Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI.

Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške Tiskarne“.

Vel. 8° 16 pol na krasnem papirju.

Cena 1 gl. 60 kr. in 10 kr. za poštino.

Dobiva se

(5)

pri izdatelji in v „Katoliški Bukvarni“.

Več p. n. č. gg. se je knjiga poslala na ogled; kdor bi se ne smatral naročnikom, naj blagovoljno zapiše „retour“.

Oglas.

1000 knjig „Lira in Cvetje“

zbirka vsakovrstnih pesni je naprodaj, ktere je ranjki gosp. Ivan Dolinar založil in na svetlo dal, in kterih, žal, ni utegnil razprodati, in je tiskovina še na dolgu. Da se ranjemu gosp. Dolinar-ju čast reši, priporoča to knjigo vsim čast. rodoljubom in prijateljem soproga ranjega in sicer po znižani ceni 40 kr. za vsaki zvezek, prost poštine.

S spoštovanjem

Katarina vdova Dolinar.

Trst.

(2)

Via Ferriera št. 323.

Za pismonoša

pri kaki deželni pošti ali sicer za potnika ponuja se še krepak mož pri 50. letih, ki je imel tudi do sedaj tak posel ter se lahko skaže z dobrimi spričali. Več pov. vredništvo „Slovenca“.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašič vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Za ude bratovščine večnega počestovanja svetega Rešnjega Telesa in za tiste, kateri prvo sv. obhajilo opravljajo itd. je posebno priporočljiva molitvena knjiga

KRUH NEBEŠKI

ali

Navod pobožno moliti in častiti

presveto Rešnje Telo

s trojno mašo in drugimi navađnimi molitvami.

Na svitlo dal

(8)

JANEZ ZUPANČIČ,

župnik.

Tretji zopet pomnoženi in zlepšani natis.

„Kruh nebeški“ je znana knjiga, zlasti častilec sv. Rešnjega Telesa. Cena te od vis. č. g. župnika Zupančiča spisane knjige, kaže pač dovolj že to, ker je sedaj že zagledala tretji natis. Namen jej je pred vsem počestovanje sv. Rešnjega Telesa; vendar pa je vrejena tako, da je popolna molitvena knjiga za vsacega kristijana. Izdala je ta tretji natis „Vincencijeva družba“ v Ljubljani. Priporočamo jo toraj prav toplo zaradi lepe vsebine in pa še posebej zaradi dobrega namena, kajti čisti dobiček je namenjen v podporo dobrodušnemu „Vincencijevemu društvu“. — Novi natis obsega tudi Šest-nedeljsko pobožnost sv. Alojzija.

Cena je knjigi vezani v pol usnju 70 kr., vse v usnju 90 kr., vse v usnju z zlato obrezo 1 gl. 20 kr.

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg šte. 6.

Umetne

(26)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Najboljši

papir za cigarete

je

LE HOUBLON

Francoski izdelek

CAVLEY-a & HENRY-a v Parizu.

Pred ponarejenim svarimo!

Ta papir priporočajo gg. dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann, profesorji kemije na Dunajski univerzi, jako toplo in to zaradi tega, ker je jako fin, popolnoma čist, in ker nima prav nobenih škodljivih snovi primešanih. (18)



MAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranget, à PARIS

Našim častitim p. n. naročnikom!

Podpisana smatrava si za svojo dolžnost, v zapreko vsakršnim zmotnjavam prečastito duhovščino opozoriti, da je g. Ignacij Knittel v Innsbrucku založil in izdal slovenske molitvenike glaseče se: „Marija naša pomočnica“, „Svete nebesa“, „Steza v sveti raj“, „Zvonček nebeški“, „Sveta ura“, kteri pa z molitveniki ravno teh naslovov iz najine zaloge nimajo druge enakosti, kakor le naslov. — Druge korake, ki se nama bodo v tej zadevi potrebni zdeli, bodeva še napravila.

Ljubljana, dné 19. junija 1886.

(4)

Mat. Gerber.

Henrik Ničman.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.